

תוכנה 1

תרגול 2: מערכים ומבני בקרה
נעמה מאיר ומתי שמרת

התקדמות לינארית

■ בשבוע שעבר דנו בביטויים בשפה וראינו תוכניות פשוטות שמבצעות פעולות (בעיקר השמה) על ביטויים ומשתנים

■ התוכנית התקדמה באופן קווי (לינארי) – החל בשורה הראשונה ב `main` התוכנית התבצעה שורה אחר שורה, עד שהגיעה לסוף `main` והסתיימה

■ השבוע נראה כיצד ניתן להתקדם באופן לא לינארי

```
public class StringExample {  
  
    public static void main(String[] args) {  
        String str = "SupercaliFrajalistic";  
        int len = str.length();  
        String upper = str.toUpperCase();  
        System.out.println("String length is " + len);  
        System.out.println("String in UPPERCASE is '" + upper + "'");  
    }  
}
```

משפט if

ביצוע מותנה של משפט (מזכיר ביטוי if ב – scheme) ■

```
if ( <boolean_expression> )  
    <statement>
```

דוגמא: ■

```
public class IfExample {  
    public static void main(String[] args) {  
        int grade = Integer.parseInt(args[0]);  
  
        if ( grade > 60 )  
            System.out.println("You passed the test!");  
        System.out.println("Your grade is: " + grade);  
    }  
}
```

לביטוי בסוגריים חייב להיות ערך בולאני ■

■ אם ערכו הוא **true** יתבצע המשפט או הבלוק המופיע מיד אחרי הסוגריים (פסוקית-אז, then-clause), ואחר כך תמשיך התוכנית בצורה סדרתית אחרת, התוכנית תדלג על משפט (או בלוק) זה

משפט if/else

אם נרצה שכאשר התנאי מתקיים יתבצעו משפטים מסוימים וכאשר הוא אינו מתקיים יתבצעו משפטים אחרים נשתמש במשפט else

```
...
if (grade>60) {
    System.out.println("You passed the test!");
    System.out.println("Hip Hip Hooray !");
} else {
    System.out.println("You failed");
    System.out.println("It is so sad...");
}
System.out.println("Your grade is: " + grade);
```

אם התנאי אינו מתקיים התוכנית מדלגת על ביצוע פסוקית-אז וקופצת לשורת ה else משפט else יכול להכיל משפט אחד, בלוק או לא להופיע כלל משפט else הוא בעצם פסוקית (פסוקית-אחרת, else-clause) - הוא יכול להופיע רק אחרי פסוקית-אז

מה יודפס עבור grade שהוא 40?

מה יודפס עבור grade שהוא 100?

ריבוי תנאים (else-if)

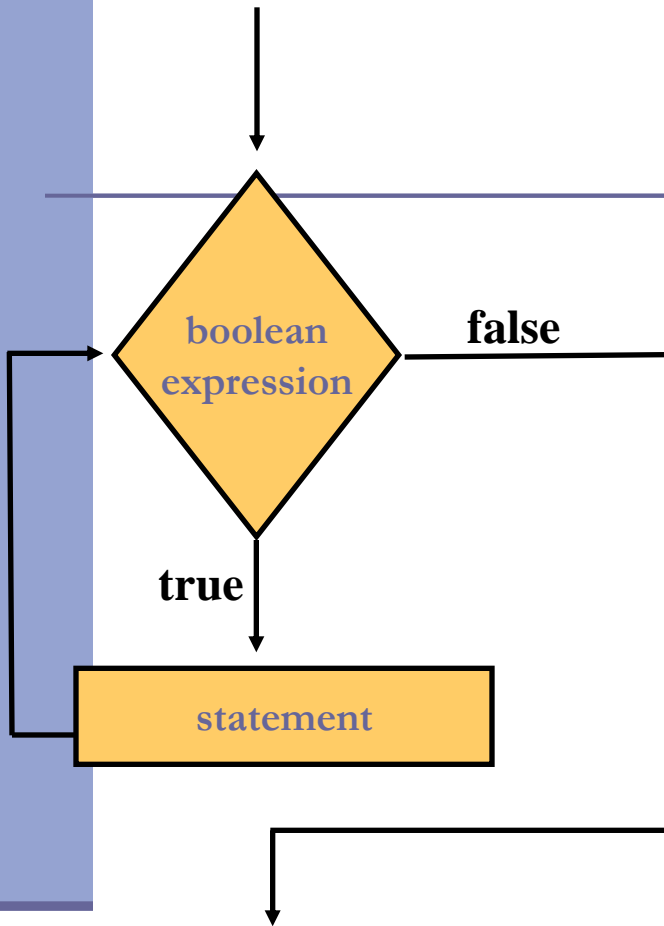
```
if (exp1) {  
    // code for case when exp1 holds  
}  
else if (exp2) {  
    // when exp1 doesn't hold and exp2 does  
}  
// more...  
else {  
    // when exp1, exp2, ... do not hold  
}
```

למבנה `else if` אין סמנטיקה מיוחדת, נשתמש בו במקרה שמתוך אוסף מקרים אמור להתקיים מקרה אחד לכל היותר

לולאות

- בקורס המבוא למדנו על תהליכים איטרטיביים ורקורסיביים
- שניהם נכתבו בתחביר של רקורסיה (האינטרפרטר ממיר רקורסית זנב לאיטרציה)
- בג'אווה איטרציה כותבים במפורש בעזרת משפטים מיוחדים שנקראים לולאות
- ג'אווה תומכת בשלושה סוגים של לולאות: משפט **while** , משפט **do** ומשפט **for**
- ג'אווה מאפשרת גם רקורסיה (נראה בהמשך)

משפט while


```
while ( <boolean_expression> )  
    <statement>
```

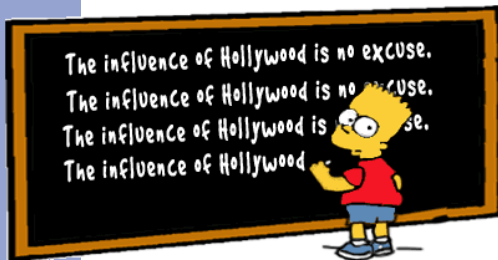
ביצוע משפט ה while נעשה כך:

1. הביטוי `<boolean_expression>` מחושב:

- אם ערכו **false** מדלגים על `<statement>` (גוף הלולאה - משפט או בלוק משפטים)

- אם ערכו **true** מבצעים את גוף הלולאה וחוזרים ל- (1)

לדוגמא: נשתמש בלולאת **while** כדי להדפיס 1000 פעמים את המחרוזת "אין מדברים בזמן השיעור"

"אין מדברים בזמן השיעור"

```
int counter = 0;
while (counter < 1000) {
    System.out.println("No talking during class");
    counter++;
}
```

אף על פי שהדוגמא פשוטה, נמצאים בה כל מרכיבי הלולאה:

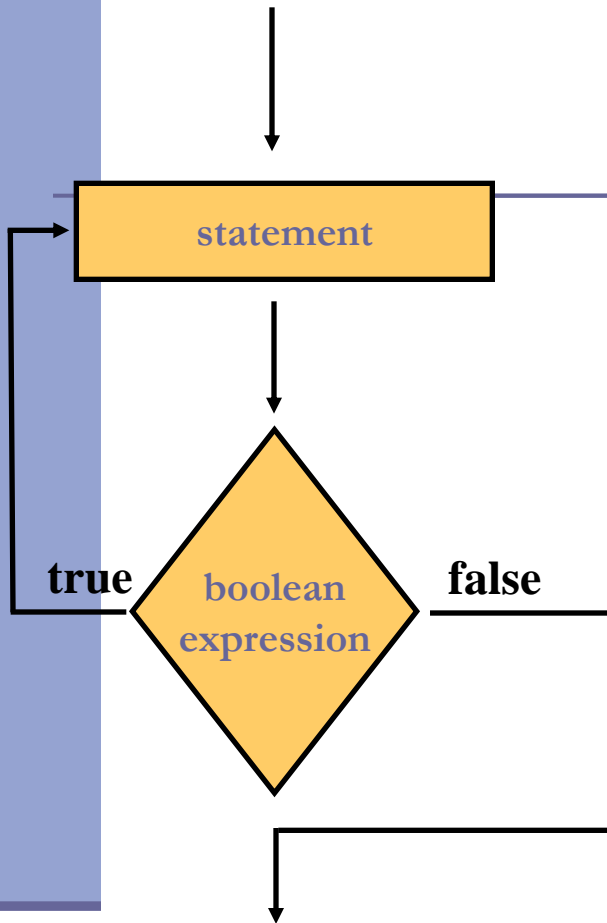
1. הגדרת משתנה עזר ואתחולו
2. בדיקת תנאי עצירה (שנמשיך?)
3. ביצוע איטרציה נוספת
4. קידום משתנה העזר

מוסכמות:

- משתני עזר מאותחלים ל- 0
- בדיקת הסיום היא בעזרת האופרטור < על מספר האיטרציות המבוקש

משפט do


```
do  
  <statement>  
while ( <boolean_expression> );
```

- כאן התנאי מחושב לאחר ביצוע גוף הלולאה
- לכן הלולאה מתבצעת לפחות פעם אחת
- לפעמים מאפשר לחסוך כתיבת שורה לפני הלולאה

■ נתרגם את לולאת ה- **while** מהשקף הקודם ללולאת **do-while**

משפט do

```
public class DoExample
{
    public static void main(String[] args) {
        int counter = 0;
        do {
            System.out.println("No talking during class");
            counter++;
        } while (counter < 1000);
    }
}
```

הבחירה בין השימוש במשפט **do** לשימוש במשפט **while** (במקרים שבהם ידוע בוודאות שיהיה לפחות מחזור אחד של הלולאה) היא עניין של טעם אישי

משפט for

- במשפט ה **while** ראינו את ארבעת יסודות הלולאה
- אולם תחביר הלולאה כפי שמופיע ב **while** אינו תומך ישירות בהגדרת משתנה עזר, באתחולו ובקידומו
- המתכנתת צריכה להוסיף קוד זה לפני הלולאה או בתוכה
- תחביר משפט **for** כולל את ארבעת יסודות הלולאה:
for (<initialize> ; <boolean-expression> ; <increment>)
    <statement>

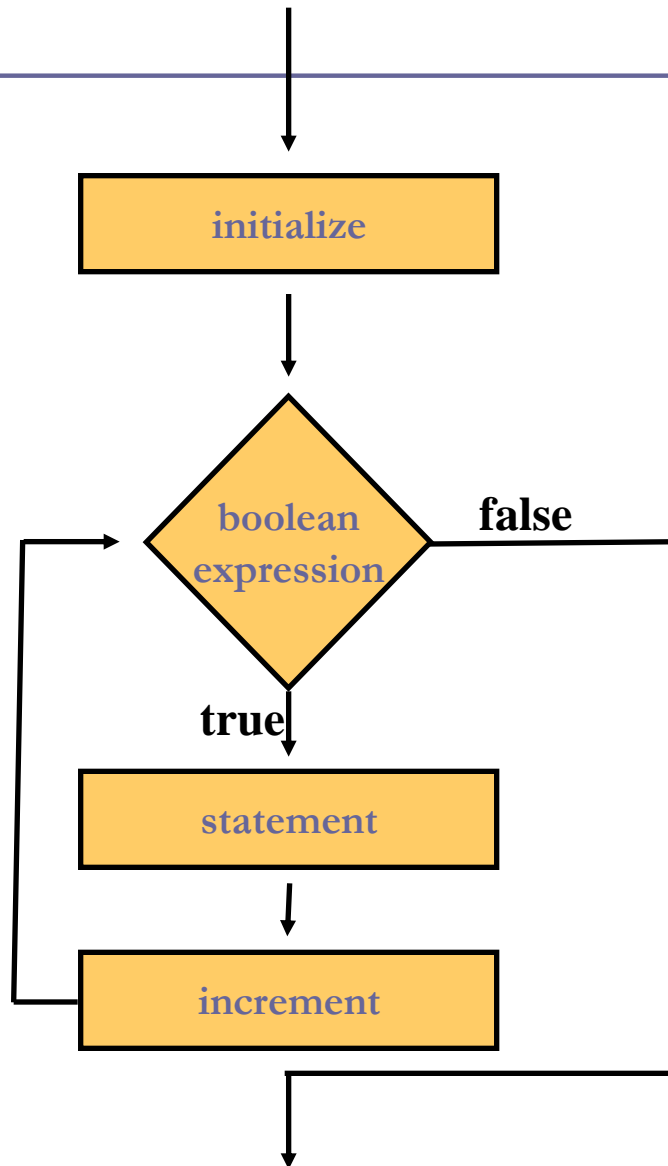
משפט for

```
for (int counter = 0; counter<1000; counter++) {  
    System.out.println("No talking during class");  
}
```

- הגדרת משתנה עזר ואתחולו – משתנה זה מוגדר אך ורק בתחום לולאת ה for ואינו נגיש לאחריה
- בדיקת תנאי עצירה (שנמשיך?)
- גוף הלולאה - ביצוע איטרציה נוספת
- קידום משתנה העזר

for (<initialize> ; < boolean_expression> ; <increment>)
    <statement>

לולאות מקוננות

גוף הלולאה יכול להיות לולאה בעצמו ■

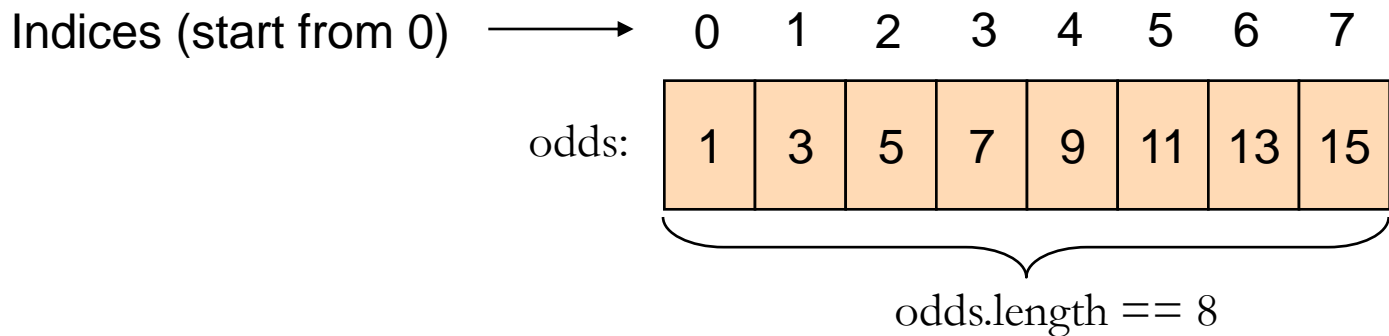
נדפיס את לוח הכפל: ■

```
for ( int i = 1; i <= 10; i++ ) {  
    for ( int j = 1; j <= 10; j++ )  
        System.out.print(i*j + "\t");  
    System.out.println();  
}
```

מערכים - תזכורת

- מבנה נתונים בגודל קבוע לשמירת מספר משתנים מאותו טיפוס.

- דוגמא - מערך של מספרים אי-זוגיים:

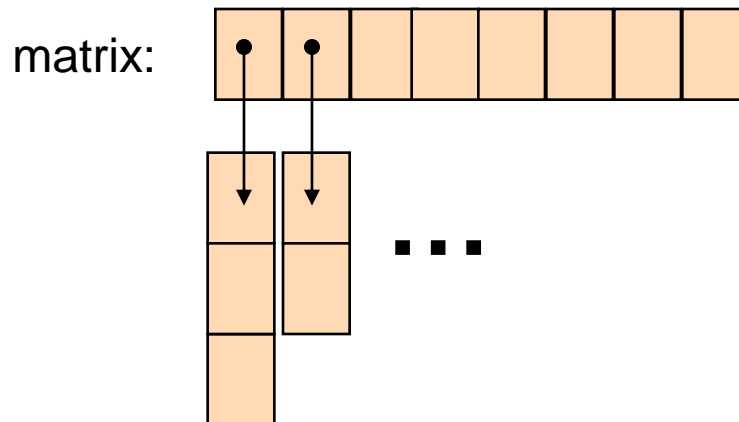
- הטיפוס של כל איבר הוא int

- הערך של האיבר באינדקס 4 הוא 9 == odds[4]

הצהרה

■ נסמן מערך בעזרת []
■ לדוגמה:

- `int[] odds;`
- `int odds[]; // legal but discouraged`
- `String[] names;`
- `int[][] matrix; // an array of arrays`

יצירה וגישה

```
Type [] Identifier = new Type [Expression] ;
```

- Examples:
  - `int[] odds = new int[8];`
  - `float[] vector = new float[i];`
  - `String[] strings = new String[i * j + 58];`
- To access an element of the array
  - `int val = odds[0];`
  - `float f = vecrot[vector.length - 1];`
  - `String str = strings[k];`

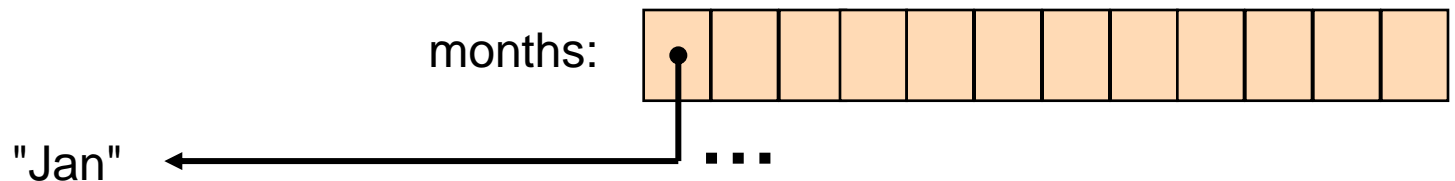
יצירה ואיתחול

■ יצירה ואיתחול של מערך עם מספר קטן וידוע מראש של ערכים.

■ `int[] odds = {1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15};`

■ `String[] months =`

```
{ "Jan", "Feb", "Mar", "Apr",  
  "May", "Jun", "July", "Aug",  
  "Sep", "Oct", "Nov", "Dec" };
```


לולאות ומערכים

- לולאות שימושיות ביותר בעבודה עם מערכים
- להלן קטע קוד שמחשב את סכום אברי המערך `arr`:

```
double [] arr = {1.0, 2.0, 3.0, 4.0, 5.0};  
double sum = 0.0;  
for (int i=0; i<arr.length; i++){  
    sum += arr[i];  
}  
System.out.println("arr sum is: " + sum);
```

- הגדרת משתנה עזר שיהיה אינדקס המערך ואתחולו לאפס
- בדיקת תנאי עצירה – האם משתנה העזר עדיין קטן מגודל המערך
- קידום משתנה העזר באחד
- גוף הלולאה - ביצוע פעולה המשתמשת באיבר במקום ה- `i`

יצירת מערכים

מה הפלט של הקוד הבא: ■

```
int[] odds = new int[8];  
for (int i = 0 ; i < odds.length; i++) {  
    System.out.print(odds[i] + " ");  
    odds[i] = 2 * i + 1;  
    System.out.print(odds[i] + " ");  
}
```

Array creation: all elements get the default value for their type (0 for int)

■ Output:

0 1 0 3 0 5 0 7 0 9 0 11 0 13 0 15

foreach

- ביצוע פעולה מסוימת על כל אברי מערך היא פעולה שכיחה כל כך עד שהחל מ-Java 5 ניתן לה תחביר מיוחד המכונה `foreach` (או `for/in`)
- בתחביר זה הקומפיילר מייצר את העבודה עם משתנה העזר בצורה אוטומטית מאחורי הקלעים
- קטעי הקוד הבאים שקולים:

```
for (int i = 0; i < arr.length; i++){  
    sum += arr[i];  
}
```

שקול ל-

```
for (double d : arr) {  
    sum += d;  
}
```

קרא זו כך: "לכל איבר `d` מטיפוס `double` שבמערך `arr` בצע..."